

**ΓΡΑΠΤΗ ΕΞΕΤΑΣΗ ΣΤΟ ΑΔΙΔΑΚΤΟ
ΚΕΙΜΕΝΟ ΤΗΣ Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ**

ΓΘ2

7-10-17

Δημοσθένους, Περί Αλοννήσου

οὐκ ἔστιν ὅπως αἱ αἰτίαι, ἃς Φίλιππος αἰτιᾶται τοὺς ὑπὲρ τῶν δικαίων πρὸς ὑμᾶς λέγοντας, κωλύσουσι συμβούλους ἡμᾶς γίνεσθαι ὑπὲρ τῶν ὑμῖν συμφερόντων· δεινὸν γὰρ ἂν εἴη, εἰ τὴν ἐπὶ τοῦ βήματος παρρησίαν αἱ παρ' ἐκείνου πεμπόμεναι ἐπιστολαὶ ἀνέλοιεν. ἐγὼ δ' ὑμῖν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, βούλομαι πρῶτον μὲν περὶ ὧν Φίλιππος ἐπέσταλκε, περὶ τούτων διεξελεῖν· ὕστερον δέ, περὶ ὧν οἱ πρέσβεις λέγουσι, καὶ ἡμεῖς λέξομεν. Φίλιππος γὰρ ἄρχεται μὲν περὶ Ἀλοννήσου λέγων ὡς ὑμῖν δίδωσιν ἑαυτοῦ οὐσαν, ὑμᾶς δὲ οὐ φησι δικαίως αὐτὸν ἀπαιτεῖν· οὐ γὰρ ὑμετέραν οὐσαν οὔτε λαβεῖν οὔτε νῦν ἔχειν. ἔλεγε δὲ καὶ πρὸς ἡμᾶς τοιούτους λόγους, ὅτε πρὸς αὐτὸν ἐπρεσβεύσαμεν, ὡς ληστὰς ἀφελόμενος ταύτην τὴν νῆσον κτήσαιο, καὶ προσήκειν αὐτὴν ἑαυτοῦ εἶναι.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ:

1. Να αποδώσετε το κείμενο σε δόκιμο νεοελληνικό λόγο.
2. α) Να αναγνωρίσετε συντακτικά τις λέξεις: συμβούλους, ὑμῖν (το πρώτο στο κείμενο), λέγων, ταύτην.
β) Να αναλύσετε την υπογραμμισμένη μετοχή σε αντίστοιχη δευτερεύουσα πρόταση : οὐκ ἔστιν ὅπως αἱ αἰτίαι, ἃς Φίλιππος αἰτιᾶται τοὺς ὑπὲρ τῶν δικαίων πρὸς ὑμᾶς λέγοντας ...
γ) Να αναγνωρίσετε ως προς το είδος , την εισαγωγή, την ἐγκλιση, το συντακτικό ρόλο και την εξάρτηση την ακόλουθη δευτερεύουσα πρόταση: ὡς ὑμῖν δίδωσιν ἑαυτοῦ οὐσαν
3. Να δώσετε τον ζητούμενο τύπο για τα ακόλουθα:
  - ἄνδρες Ἀθηναῖοι: ἴδια πτώση αντίθετου αριθμού

- ἔστιν: ἴδιο πρόσωπο στην προστακτική του ἴδιου χρόνου
- κωλύσουσι: β' ενικό ευκτικής και προστακτικής αορίστου στην ἴδια φωνή
- ἀνέλοιεν: απαρέμφατο ἴδιου χρόνου και φωνής
- ὦν: πλάγιες πτώσεις ενικού αριθμού στο ἴδιο γένος
- διεξελθεῖν: β' ενικό προστακτικής ἴδιου χρόνου και φωνής
- ἄρχεται: το ἴδιο πρόσωπο στην ἴδια ἔγκλιση στον παρακείμενο της ἴδιας φωνής
- ἀφελόμενος: β' ενικό οριστικής ἴδιου χρόνου και φωνής
- ταύτην τὴν νῆσον: ονομαστική πληθυντικού
- κτήσαιτο: β' ενικό οριστικής ἴδιου χρόνου και φωνής

Κ Α Λ Η Τ Υ Χ Η !!!

**ΓΡΑΠΤΗ ΕΞΕΤΑΣΗ ΣΤΟ ΑΔΙΔΑΚΤΟ
ΚΕΙΜΕΝΟ ΤΗΣ Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ**

ΓΘ3

7-10-17

Δημοσθένους , Περί Αλοννήσου

Φίλιππος γὰρ ἄρχεται μὲν περὶ Ἀλοννήσου λέγων ὡς ὑμῖν δίδωσιν ἑαυτοῦ οὓσαν, ὑμᾶς δὲ οὐ φησι δικαίως αὐτὸν ἀπαιτεῖν· οὐ γὰρ ὑμετέραν οὓσαν οὔτε λαβεῖν οὔτε νῦν ἔχειν. ἔλεγε δὲ καὶ πρὸς ἡμᾶς τοιοῦτους λόγους, ὅτε πρὸς αὐτὸν ἐπρεσβεύσαμεν, ὡς ληστὰς ἀφελόμενος ταύτην τὴν νῆσον κτήσαιο, καὶ προσήκειν αὐτὴν ἑαυτοῦ εἶναι. τοῦτον δὲ τὸν λόγον, ὡς οὐκ ἔστι δίκαιος, οὐ χαλεπὸν ἐστὶν αὐτοῦ ἀφελέσθαι. ἅπαντες γὰρ οἱ λησταὶ τοὺς ἀλλοτρίους τόπους καταλαμβάνοντες καὶ τούτους ἐχυροὺς ποιούμενοι, ἐντεῦθεν τοὺς ἄλλους κακῶς ποιοῦσιν. ὁ δὴ τοὺς ληστὰς τιμωρησάμενος καὶ κρατήσας οὐκ ἂν δήπου εἰκότα λέγοι, εἰ φαίη, ἃ ἐκεῖνοι ἀδίκως καὶ ἀλλότρια εἶχον, ταῦθ' ἑαυτοῦ γίνεσθαι

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ:

1. Να αποδώσετε το κείμενο σε δόκιμο νεοελληνικό λόγο.
2. α) Να αναγνωρίσετε συντακτικά τις λέξεις: λέγων, λόγους, ταύτην, ἀφελέσθαι, ἐχυροὺς.
β) Να αναλύσετε την υπογραμμισμένη μετοχή σε αντίστοιχη δευτερεύουσα πρόταση : ὁ δὴ τοὺς ληστὰς τιμωρησάμενος καὶ κρατήσας οὐκ ἂν δήπου εἰκότα λέγοι, εἰ φαίη, ἃ ἐκεῖνοι ἀδίκως καὶ ἀλλότρια εἶχον, ταῦθ' ἑαυτοῦ γίνεσθαι.
γ) Να αναγνωρίσετε ως προς το εἶδος και το συντακτικό ρόλο την πρόταση που εισάγεται με τον υπογραμμισμένο σύνδεσμο : ὁ δὴ τοὺς ληστὰς τιμωρησάμενος καὶ κρατήσας οὐκ ἂν δήπου εἰκότα λέγοι, εἰ φαίη, ἃ ἐκεῖνοι ἀδίκως καὶ ἀλλότρια εἶχον, ταῦθ' ἑαυτοῦ γίνεσθαι.
3. Να δώσετε τον ζητούμενο τύπο για τα ακόλουθα:
  - οὓσαν: β' πληθυντικό οριστικής ενεστώτα του ρήματος από το οποίο προέρχεται η μετοχή

- λαβεῖν, ἔχειν: β' ενικό προστακτικής ίδιου χρόνου και φωνής
- ταύτην τὴν νῆσον: πλάγιες πτώσεις πληθυντικού αριθμού
- τοῦτον τὸν λόγον: πλάγιες πτώσεις ενικού αριθμού
- ἀφελέσθαι: β' ενικό οριστικής ίδιου χρόνου και φωνής
- λέγοι: ίδιο πρόσωπο στην ίδια έγκλιση και στην ίδια φωνή στον παρακείμενο
- εἶχον: ίδιο πρόσωπο στον υπερσυντέλικο της ίδιας φωνής
- κρατήσας: β' ενικό οριστικής ίδιου χρόνου και φωνής
- ταῦθ': ίδια πτώση αντίθετου αριθμού
- γίγνεσθαι: γ' ενικό οριστικής παθητικού αορίστου και απαρέμφατο μέσου παρακειμένου

Κ Α Λ Η Τ Υ Χ Η !!!

**ΓΡΑΠΤΗ ΕΞΕΤΑΣΗ ΣΤΟ ΑΔΙΔΑΚΤΟ
ΚΕΙΜΕΝΟ ΤΗΣ Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ**

ΓΘ4

7-10-17

Δημοσθένους, Περί Αλοννήσου

Φίλιππος γὰρ ἄρχεται μὲν περὶ Ἀλοννήσου λέγων ὡς ὑμῖν δίδωσιν ἑαυτοῦ οὓσαν, ὑμᾶς δὲ οὐ φησι δικαίως αὐτὸν ἀπαιτεῖν· οὐ γὰρ ὑμετέραν οὓσαν οὔτε λαβεῖν οὔτε νῦν ἔχειν. ἔλεγε δὲ καὶ πρὸς ἡμᾶς τοιοῦτους λόγους, ὅτε πρὸς αὐτὸν ἐπρεσβεύσαμεν, ὡς ληστὰς ἀφελόμενος ταύτην τὴν νῆσον κτήσαιοτο, καὶ προσήκειν αὐτὴν ἑαυτοῦ εἶναι. τοῦτον δὲ τὸν λόγον, ὡς οὐκ ἔστι δίκαιος, οὐ χαλεπὸν ἐστὶν αὐτοῦ ἀφελέσθαι. ἅπαντες γὰρ οἱ λησταὶ τοὺς ἀλλοτρίους τόπους καταλαμβάνοντες καὶ τούτους ἐχυροὺς ποιούμενοι, ἐντεῦθεν τοὺς ἄλλους κακῶς ποιοῦσιν. ὁ δὴ τοὺς ληστὰς τιμωρησάμενος καὶ κρατήσας οὐκ ἂν δήπου εἰκότα λέγοι, εἰ φαίη, ἃ ἐκεῖνοι ἀδίκως καὶ ἀλλότρια εἶχον, ταῦθ' ἑαυτοῦ γίνεσθαι

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ:

1. Να αποδώσετε το κείμενο σε δόκιμο νεοελληνικό λόγο.
2. α) Να αναγνωρίσετε συντακτικά τις λέξεις: λέγων, λόγους, ταύτην, ἀφελέσθαι, ἐχυροὺς.
β) Να αναλύσετε την υπογραμμισμένη μετοχή σε αντίστοιχη δευτερεύουσα πρόταση : ὁ δὴ τοὺς ληστὰς τιμωρησάμενος καὶ κρατήσας οὐκ ἂν δήπου εἰκότα λέγοι, εἰ φαίη, ἃ ἐκεῖνοι ἀδίκως καὶ ἀλλότρια εἶχον, ταῦθ' ἑαυτοῦ γίνεσθαι.
γ) Να αναγνωρίσετε ως προς το εἶδος, την εισαγωγή, την εκφορά, την εξάρτηση και το συντακτικό ρόλο την πρόταση που εισάγεται με τον υπογραμμισμένο σύνδεσμο : Φίλιππος γὰρ ἄρχεται μὲν περὶ Ἀλοννήσου λέγων ὡς ὑμῖν δίδωσιν ἑαυτοῦ οὓσαν,
3. Να δώσετε τον ζητούμενο τύπο για τα ακόλουθα:
  - οὓσαν: β' πληθυντικό οριστικής ενεστώτα του ρήματος από το οποίο προέρχεται η μετοχή
  - λαβεῖν, ἔχειν: β' ενικό προστακτικής ίδιου χρόνου και φωνής

- ταύτην τὴν νῆσον: πλάγιες πτώσεις πληθυντικού αριθμού
- τοῦτον τὸν λόγον: πλάγιες πτώσεις ενικού αριθμού
- ἀφελέσθαι: β' ενικό οριστικής ίδιου χρόνου και φωνής
- λέγοι: ίδιο πρόσωπο στην ίδια έγκλιση και στην ίδια φωνή στον παρακειμένο
- εἶχον: ίδιο πρόσωπο στον υπερσυντέλικο της ίδιας φωνής
- κρατήσας: β' ενικό οριστικής ίδιου χρόνου και φωνής
- ταῦθ': ίδια πτώση αντίθετου αριθμού
- γίνεσθαι: γ' ενικό οριστικής παθητικού αορίστου και απαρέμφατο μέσου παρακειμένου

ΓΡΑΠΤΗ ΕΞΕΤΑΣΗ ΣΤΑ ΑΡΧΑΙΑ

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΤΗΣ Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ

Τμήματα : Γ01, Γ02, Γ03, Γ04

13-10-2013

ΔΙΔΑΓΜΕΝΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Α' ΚΕΙΜΕΝΟ:

ἐνθα δὴ πᾶς παντὶ θυμοῦται καὶ νουθετεῖ, δῆλον ὅτι ὡς ἐξ ἐπιμελείας καὶ μαθήσεως κτητῆς οὔσης. εἰ γὰρ ἐθέλεις ἐννοῆσαι τὸ κολάζειν, ὧ Σώκρατες, τοὺς ἀδικοῦντας τί ποτε δύναται, αὐτό σε διδάξει ὅτι οἱ γε ἄνθρωποι ἡγοῦνται παρασκευαστὸν εἶναι ἀρετῆν. οὐδεὶς γὰρ κολάζει τοὺς ἀδικοῦντας πρὸς τούτῳ τὸν νοῦν ἔχων καὶ τούτου ἕνεκα, ὅτι ἠδίκησεν, ὅστις [324b] μὴ ὡσπερ θηρίον ἀλογίστως τιμωρεῖται: ὁ δὲ μετὰ λόγου ἐπιχειρῶν κολάζειν οὐ τοῦ παρεληλυθότος ἕνεκα ἀδικήματος τιμωρεῖται οὐ γὰρ ἂν τό γε πραχθὲν ἀγέννητον θεῖν ἀλλὰ τοῦ μέλλοντος χάριν, ἵνα μὴ αὐθις ἀδικήσῃ μήτε αὐτὸς οὗτος μήτε ἄλλος ὁ τοῦτον ἰδὼν κολασθέντα. καὶ τοιαύτην διάνοιαν ἔχων διανοεῖται παιδευτὴν εἶναι ἀρετῆν: ἀποτροπῆς γοῦν ἕνεκα κολάζει. ταύτην οὖν τὴν δόξαν πάντες ἔχουσιν ὅσοιπερ [324c] τιμωροῦνται καὶ ἰδία καὶ δημοσία. τιμωροῦνται δὲ καὶ κολάζονται οἱ τε ἄλλοι ἄνθρωποι οὓς ἂν οἴωνται ἀδικεῖν, καὶ οὐχ ἥκιστα Ἀθηναῖοι οἱ σοὶ πολῖται: ὥστε κατὰ τοῦτον τὸν λόγον καὶ Ἀθηναῖοί εἰσι τῶν ἡγουμένων παρασκευαστὸν εἶναι καὶ διδακτὸν ἀρετῆν. ὡς μὲν οὖν εἰκότως ἀποδέχονται οἱ σοὶ πολῖται καὶ χαλκέως καὶ σκυτοτόμου συμβουλευόντος τὰ πολιτικά, καὶ ὅτι διδακτὸν καὶ

παρασκευαστὸν ἡγοῦνται ἀρετὴν, ἀποδέδεικταί σοι, ὦ Σώκρατες, ἱκανῶς, ὡς γέ μοι [324d] φαίνεται.

Β' ΚΕΙΜΕΝΟ :

ὅτι μὲν οὖν πάντ' ἄνδρα εἰκότως ἀποδέχονται περὶ ταύτης τῆς ἀρετῆς σύμβουλον διὰ τὸ ἡγεῖσθαι παντὶ μετεῖναι αὐτῆς, ταῦτα λέγω: ὅτι δὲ αὐτὴν οὐ φύσει ἡγοῦνται εἶναι οὐδ' ἀπὸ τοῦ αὐτομάτου, ἀλλὰ διδακτὸν τε καὶ ἐξ ἐπιμελείας παραγίγνεσθαι ᾧ ἂν παραγίγνηται, τοῦτό σοι μετὰ τοῦτο πειράσομαι ἀποδείξαι. ὅσα γὰρ ἡγοῦνται ἀλλήλους κακὰ ἔχειν ἄνθρωποι [323d] φύσει ἢ τύχῃ, οὐδεὶς θυμοῦται οὐδὲ νοθετεῖ οὐδὲ διδάσκει οὐδὲ κολάζει τοὺς ταῦτα ἔχοντας, ἵνα μὴ τοιοῦτοι ᾦσιν, ἀλλ' ἐλεοῦσιν: οἷον τοὺς αἰσχροὺς ἢ σμικροὺς ἢ ἀσθενεῖς τίς οὕτως ἀνόητος ὥστε τι τούτων ἐπιχειρεῖν ποιεῖν; ταῦτα μὲν γὰρ οἶμαι ἴσασιν ὅτι φύσει τε καὶ τύχῃ τοῖς ἀνθρώποις γίγνεται, τὰ καλὰ καὶ τὰναντία τούτοις: ὅσα δὲ ἐξ ἐπιμελείας καὶ ἀσκήσεως καὶ διδαχῆς οἶονται γίγνεσθαι ἀγαθὰ ἀνθρώποις, [323e] ἐάν τις ταῦτα μὴ ἔχη, ἀλλὰ τὰναντία τούτων κακὰ, ἐπὶ τούτοις που οἶτε θυμοὶ γίνονται καὶ αἱ κολάσεις καὶ αἱ νοθετήσεις. ὧν ἐστὶν ἓν καὶ ἡ ἀδικία καὶ ἡ ἀσέβεια καὶ [324a] συλλήβδην πᾶν τὸ ἐναντίον τῆς πολιτικῆς ἀρετῆς:

1. Να δώσετε τη μετάφραση του τμήματος του κειμένου: "' ἔνθα δὴ πᾶς παντὶ θυμοῦται..... : ἀποτροπῆς γοῦν ἔνεκα κολάζει'".

2. Ποιος είναι ο σκοπός της έλλογης τιμωρίας κατά τον Πρωταγόρα;
Να αξιολογήσετε τη θέση αυτή συσχετίζοντάς την με τις αντίστοιχες αντιλήψεις των αρχαίων λαών. [α' κείμενο]
3. Να παρουσιάσετε και να σχολιάσετε τη συλλογιστική πορεία του Πρωταγόρα για την απόδειξη του διδακτού της αρετής. [β' κείμενο]
4. α) Πώς αντιμετωπίζει και πώς σχολιάζει ο Σωκράτης τη μέθοδο της διάλεξης που χρησιμοποιεί ο Πρωταγόρας. β) Πώς χρησιμοποιούν γενικά οι αρχαίοι το σχολιασμό ποιητικών κειμένων και πώς τον χρησιμοποιούν ως μέθοδο οι σοφιστές; γ) Ποια είναι η θέση του Σωκράτη για το σχολιασμό των ποιητικών κειμένων ως μέθοδο διατύπωσης απόψεων;
5. Με ποιες λέξεις του κειμένου [5^η ενότητα] έχουν ετυμολογική συγγένεια οι παρακάτω λέξεις της νέας ελληνικής: διάδοχος, άβουλος, πρωτογενής, έμπειρος, αναπόδεικτος, υπέροχος, επίτευγμα.